

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชา วิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จากวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ที่จะติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และตามการรับรู้ของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้สำเร็จการศึกษา และเปรียบเทียบผลที่คาดหวัง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานจริง ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัว กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จากวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2529 - 2530 จำนวน 162 คน และผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จ การศึกษาจำนวน 129 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบสอบถามการติดตามผล การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จาก วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของ ผู้สำเร็จการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้าน ของผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามการรับรู้ของ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างและตามการรับรู้ของตนเองด้วยการทดสอบค่าที พร้อมทั้งหาค่ามัชฌิม- เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติ งานจริง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จ

การศึกษา

1.1 สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพ สมรสเป็นร้อยละ 60 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกับจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัยครูที่มีผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในปี 2529-2530 มากที่สุด และสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์มากกว่าสาขาวิชา

วิทยาศาสตร์ กล่าวคือส่วนใหญ่จะสำเร็จจากคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในวิชาเอก พัฒนาชุมชนและ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีการทำงานในระหว่างเรียน ซึ่งบางพวกที่มีรายได้ หรือทำงานระหว่างเรียนก็มักทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน นอกจากนี้ เมื่อศึกษาถึงระดับคะแนนสะสมตลอดหลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับ 2.50-2.99 ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงค่อนข้างสูง และเป็นที่น่าสนใจว่าในจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหลายมีจำนวนมากที่มีงานทำ ซึ่งงานส่วนใหญ่จะเป็นงานที่มีผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวหรือมีกิจการเป็นของตนเอง โดยผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการหางาน หรือหาหนทางประกอบอาชีพ อยู่ในช่วง 0-2 ปี ทั้งนี้ ด้วยการสอบคัดเลือกได้ด้วยความสามารถของตนเองซึ่งอาชีพส่วนใหญ่จะเป็นข้าราชการครูหรือพนักงานบริษัทเอกชนและงานเหล่านี้ไม่ค่อยตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา

แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งงานตรงกับวุฒิทางการศึกษา มีรายได้ในช่วง 4001-6000 บาทและไม่เคยเปลี่ยนงานเลย แต่กระนั้น ยังมีผู้สำเร็จการศึกษาบางส่วนที่ยังว่างงาน ซึ่งพบว่ามีสาเหตุส่วนใหญ่เป็นเพราะเขาสอบเข้าทำงานไม่ได้

1.2 สถานภาพของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 25-40 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงน้อยกว่า 5 ปี หรือมากกว่า 15 ปี อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาเหล่านี้สังกัดในหน่วยงานของรัฐ มากพอ ๆ กับหน่วยงานเอกชน แต่เป็นผู้บริหารอยู่ในระดับต้นของหน่วยงานที่มีความคุ้นเคยกับผู้สำเร็จการศึกษาค่อนข้างดี แม้จะรู้จักกับผู้สำเร็จการศึกษา ประมาณ 1-2 ปี เท่านั้น

2. ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง

2.1 ผู้สำเร็จการศึกษาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าตนเองมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นความรู้ความ

สามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเทคนิคในการปฏิบัติงาน ความรู้ทั่วไปทางด้านธุรกิจ และการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าตนเองมีทัศนคติต่ออาชีพอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ เช่นเดียวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน

ด้านคุณลักษณะความเป็นคนดี ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินว่าตนเองมีคุณลักษณะความเป็นคนดี ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นคุณลักษณะความเป็นคนดีด้านความรับผิดชอบ ยุติธรรมและซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2.2 ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างประเมินผู้สำเร็จการศึกษาว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์ดี ยกเว้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเทคนิคในการปฏิบัติงาน และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาประเมินว่าผู้สำเร็จการศึกษา มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ผู้บังคับบัญชาประเมินว่าผู้สำเร็จการศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ดี

ด้านคุณลักษณะความเป็นคนดี ผู้บังคับบัญชาประเมินว่าผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างและผู้สำเร็จการศึกษา



3.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความเห็นตรงกันว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ถึงดี เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิตรวมของความรู้ความสามารถทางวิชาการตามการรับรู้ของทั้งสองกลุ่ม พบว่าค่าที่จากการเปรียบเทียบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับดี ยกเว้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเทคนิคในการปฏิบัติงาน และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งก็ตรงกับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษานอกจากนี้ผู้บังคับบัญชายังมีความคิดเห็นว่า ความรู้ทั่วไปทางด้านธุรกิจและการจัดการนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถอยู่ในระดับดี ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาเองเห็นว่าตนเองมีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ซึ่งตรงกับทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษารับรู้เอง เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษากตามการรับรู้ของทั้งสองกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่า ค่าที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ /

3.3 ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อเปรียบเทียบคะแนนด้านทัศนคติต่ออาชีพตามการรับรู้ของทั้งสองกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่า ค่าที่ได้ส่วนใหญ่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ด้านคุณลักษณะความเป็นคนดี ผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะความเป็นคนดี อยู่ในเกณฑ์ดี ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าตนเอง มีคุณลักษณะความเป็นคนดี อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก เมื่อเปรียบเทียบคะแนนด้านคุณลักษณะความเป็นคนดีตามการรับรู้ของทั้งสองกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่า ค่าที่ ที่ได้ส่วนใหญ่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นคุณลักษณะความเป็นคนดีด้านความยุติธรรม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ค่าที่ได้ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ /

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในด้านการปฏิบัติงานจริงและผลที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัว

4.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัวมีความคาดหวังด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี และผลการปฏิบัติงานจริงอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดีเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่แล้วค่ามัธยเลขคณิตของผลที่ปฏิบัติงานจริง มีค่าสูงกว่าผลที่คาดหวัง ยกเว้นความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ภาคทฤษฎีในการปฏิบัติงาน ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของตนเอง และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ ในชุมชน ค่ามัธยเลขคณิตของผลที่ปฏิบัติงานจริงมีค่าต่ำกว่าผลที่คาดหวัง

4.2 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความคาดหวังในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเดียวกับ ผลการปฏิบัติงานจริงคือ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่ค่ามัธยเลขคณิตของผลที่คาดหวังจะมีค่าสูงกว่าผลที่ปฏิบัติงานจริง ยกเว้นความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงาน ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมีค่ามัธยเลขคณิตของผลที่คาดหวังต่ำกว่าผลที่ปฏิบัติงานจริง

4.3 ด้านทัศนคติต่ออาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษามีความคาดหวังในด้านทัศนคติต่ออาชีพ และผลที่ปฏิบัติงานจริงอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน คืออยู่ในระดับปานกลางถึงดี เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่ค่ามัธยเลขคณิตของผลที่คาดหวัง จะสูงกว่าผลที่ปฏิบัติงานจริง ยกเว้นความพอใจในอาชีพที่ค่ามัธยเลขคณิตของผลที่คาดหวังต่ำกว่าผลที่ปฏิบัติงานจริง

4.4 ด้านคุณลักษณะความเป็นคนดี ผู้สำเร็จการศึกษามีความคาดหวังในด้านคุณลักษณะความเป็นคนดีอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก ในขณะที่ผลปฏิบัติงานจริง อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก เช่นเดียวกันเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้อมีค่ามัธยเลขคณิตของผลที่คาดหวังสูงกว่าผลที่ปฏิบัติงานจริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่พบว่า ศึกษาในวิทยาลัยที่เป็น ภูมิภาคของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งชนบทรอบนิคมวัฒนธรรม ไทยสอนให้รักบ้านอยู่ใกล้ชิดพ่อแม่ จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ออกมาศึกษาใน ภูมิภาค ซึ่งในส่วนนี้จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับข้อค้นพบต่าง ๆ ต่อมาอีกคือส่วนใหญ่ออกมาศึกษา ในสาขาศิลปศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคณะศึกษามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ผลการศึกษาที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง ก็คือ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มุ่งงานทำ โดยเป็นข้าราชการครู หรือพนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนน้อยที่เป็นเจ้าของกิจการ หรือ มีอาชีพส่วนตัว และงานที่ทำไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ทั้ง ๆ ที่ เป้าหมายของการ จัดการศึกษาต้องการให้ผู้จบการศึกษาสามารถประกอบอาชีพส่วนตัวได้ จึงพอสรุปได้ว่าการ จัดการศึกษาได้ผลไม่ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้จะเป็นเพราะค่านิยมเก่า ๆ ที่ศึกษา เพื่อที่จะเป็นข้าราชการหรือพนักงานบริษัท ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังอาจมีผลต่อเนื่องทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีสภาพยอมต่อนายจ้าง หรือทำงานใน ตำแหน่งและรับเงินเดือนต่ำกว่าวุฒิทางการศึกษาที่สำเร็จมา

2. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน ทั้งรายชื่อ และรายด้านในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษาเอง และทัศนะของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่พบ ว่าส่วนใหญ่มิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญนั้น แสดงว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการ หรือความพอใจของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง แม้ว่าอาจเป็น เพราะทั้ง 2 กลุ่ม มีวัยใกล้เคียงกัน ประกอบกับผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความคุ้นเคย เป็นอย่างดีกับผู้สำเร็จการศึกษาก็เป็นได้ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีผลการเปรียบเทียบรายชื่อ ที่เป็นความรู้ความสามารถในด้านธุรกิจและการจัดการนั้น ผู้บังคับบัญชามีความเห็น ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติสูงกว่า ที่ผู้สำเร็จการศึกษายอมรับ ความสามารถของตนเอง ทั้งนี้จะเป็นเพราะ ผู้สำเร็จการศึกษาเพียงสำเร็จการศึกษา จึงทำให้รับรู้ว่าการจัดการของตนเอง เป็นความสามารถที่ดีที่ทุกคนพึงมี แต่ผู้บังคับบัญชา อาจมีความเห็นว่าเป็นความสามารถที่แปลกใหม่ก็ว่าได้ นอกจากนี้ในการเปรียบเทียบด้าน คุณลักษณะความเป็นคนดีในหัวข้อความยุติธรรมนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างน่าจะเป็นเพราะถูกเอาเปรียบในเรื่อง เงินค่าตอบแทนที่ไม่

ตรงตามวุฒิ ในกรณีที่เป็นพนักงานของบริษัทเอกชน หรือได้พบเห็นความไม่ยุติธรรมในการปกครองของผู้บังคับบัญชาก็เป็นได้ ซึ่งเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของคนดีต้องมีความยุติธรรม

3. ในการศึกษาผลความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติจริงของผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพส่วนตัวรายส่วนรวม พบว่า ผลการคาดหว้งมีค่าคะแนนสูงกว่าผลการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้ที่ประกอบอาชีพส่วนตัวมักมีความกระตือรือร้นต้องการความก้าวหน้า จึงมักคาดหว้งผลต่าง ๆ ไว้สูงกว่าที่จะสามารถปฏิบัติตามได้เสมอ ซึ่งจากผลดังกล่าวนี้อาจทำให้เกิดข้อค้นพบในทางตรงกันข้าม อาทิเช่น ในด้านวิชาการกลับพบว่า ผลการปฏิบัติจริงมีค่าสูงกว่าผลการคาดหว้ง ทั้งนี้ เพราะผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวมีการศึกษาหาความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานของตนอยู่เสมอ จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นไปตามดังกล่าวข้างต้น

4. ในการพิจารณาผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในข้อ 1-3 โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพสำเร็จค่อนข้างสูง กล่าวคือผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ สอดคล้องหรือสูงกว่าความคิดเห็น หรือความคาดหว้งของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ถึงแม้จะมีผลไม่ตรงกับเป้าหมายมากนักในด้านการเพิ่มปริมาณการประกอบอาชีพส่วนตัว ซึ่งคงต้องมีการแก้ไขกันต่อไปแต่ในจำนวนผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวเพียงส่วนน้อยนี้ ก็ยังเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ที่จะเฝ้าหาความรู้ความสามารถทางวิชาการเพิ่มเติมอยู่เสมอ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากข้อสรุปและการอภิปรายผลที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะใน 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ควรจัดให้มีการปรับปรุงการเรียนการสอน ในเรื่อง ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเทคนิคในการปฏิบัติงาน และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตรสาขาวิชาการอื่น ในวิทยาลัยครูทั้งนี้ เพราะผลจากการวิจัยพบว่าผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันใน 2 ด้านนี้ที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

1.2 ทางวิทยาลัยครู ควรจัดการแนะแนว เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ และถ้าเป็นไปได้ควรจัดตลาดนัดแรงงานให้ผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสได้พบนายจ้างโดยตรงเพื่อลดระยะเวลาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว

1.3 ในการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ตามหลักสูตรสาขาวิชาการอื่น ควรสอนเนื้อหาให้ผู้เรียนมีค่านิยมในการประกอบอาชีพส่วนตัว เพื่อเป็นการสร้างงานและตรงตามความมุ่งหวังของหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษา ที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ดังนั้นทางวิทยาลัยครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ทำการวิจัยเพื่อหาสาเหตุ รวมทั้งผลกระทบของปรากฏการณ์เช่นนี้ ตลอดจนหาแนวทางปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อจะได้ต้นาข้อมูลที่ได้ มาวางแผนในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป